

Informacja dotycząca projektów parasolowych

1. Podstawowe informacje

Projekty parasolowe są wyodrębnioną formą projektów w działaniu 3.1 Rozwój OZE. Będą objęte odrębnym konkursem wniosków o dofinansowanie. Nie przewiduje się preferencji lub ograniczeń związanych z instrumentem terytorialnym miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF).

Beneficjentami tych projektów mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia. Pozostałe podmioty wymienione w SZOOP mogą być partnerami projektów. W konkursie nie będą uczestniczyć jednostki samorządu terytorialnego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, gdyż w jego ramach realizowany będzie projekt pozakonkursowy w tym zakresie.

Odbiorcami ostatecznymi (użytkownikami instalacji) będą mieszkańcy danej gminy.

Energia wytworzona z montowanych instalacji powinna być zużywana przede wszystkim na potrzeby własne gospodarstw domowych uczestniczących w projekcie, czyli zasilać instalacje w budynkach mieszkalnych i gospodarczych użytkowanych przez gospodarstwa domowe. Odbiorcą ostatecznym może być osoba fizyczna, w tym prowadząca działalność gospodarczą lub działalność rolniczą.

Odbiorcami ostatecznymi nie mogą być: spółki prawa handlowego, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.

2. Terminy

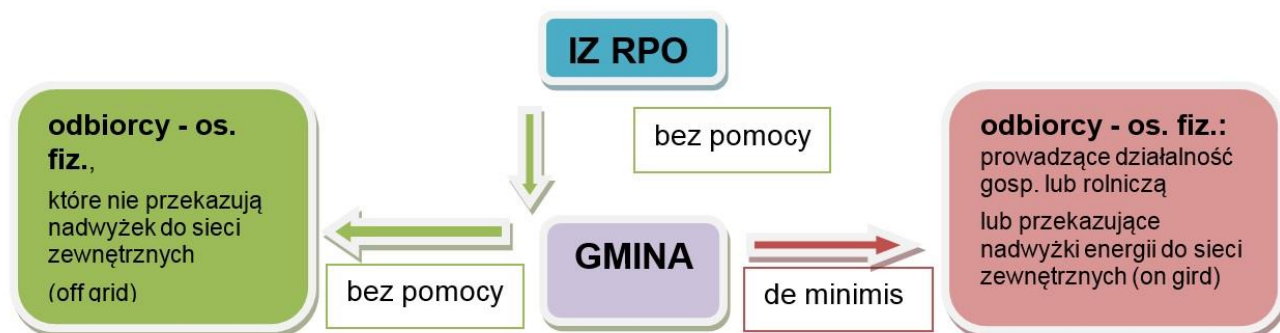
Ogłoszenie naboru wniosków na projekty parasolowe w zakresie działania 3.1 Rozwój OZE, zgodnie z Harmonogramem naborów, przewidywane jest na IV kw. 2016 r.

Ogłoszenie naborów w ramach poddziałań 3.3.1 Realizacja planów nieskoemisyjnych oraz 3.3.2 Redukcja emisji nastąpi w terminie późniejszym.

Szczegółowe informacje dotyczące naborów opublikowane zostaną wraz z ogłoszeniami i regulaminami ww. konkursów.

3. Zasady realizacji projektu parasolowego (OZE)

W tego typu projektach beneficjent przygotowuje, zleca i koordynuje wykonanie mikroinstalacji OZE, z których korzystać będą gospodarstwa domowe z terenu danej gminy.

4. Rodzaje instalacji

W projekcie parasolowym mogą być instalowane różnorodne urządzenia OZE, zgodnie z zapisami SZOOP (np. panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, kotły na biomasę, pompy ciepła itp.)

W działaniu 3.1 Rozwój OZE instalowane mogą być wyłącznie mikroźródła OZE (o mocy do 40 kW elektrycznej lub cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW).

Możliwe jest zastosowanie różnych rodzajów OZE i urządzeń w jednym projekcie: np. 100 instalacji fotowoltaicznych o mocy 4 kW każda oraz 30 kotłów na biomasę o mocy 15 kW.

W przypadku kotłów na biomasę należy zwrócić uwagę na ograniczenie, zgodnie z którym na obszarach przekroczeń emisji pyłów PM-10 mogą być dofinansowane jedynie kotły klasy 5 według normy PN EN 303-5:2012, co powinno być potwierdzone certyfikatem zgodności wydanym przez uprawnioną jednostkę akredytacyjną. O tym jakie rodzaje instalacji są możliwe do zastosowania w ramach projektu decyduje gmina.

5. Zagospodarowanie wytworzonej energii

Energia wytworzona w mikroinstalacji powinna być zużywana na własne potrzeby gospodarstw domowych, a tylko jej niewykorzystana część może być wprowadzona do sieci zewnętrznej (np. elektroenergetycznej).

Instytucja Zarządzająca nie ingeruje w zasady odprowadzania energii do sieci dystrybucyjnej i rozliczenia z tym związane, gdyż powinno to być uregulowane w umowie pomiędzy odbiorcą ostatecznym (użytkownikiem instalacji), a operatorem sieci dystrybucyjnej (zakładem energetycznym).

Zaleca się, aby gmina uczestniczyła w procedurach podłączenia instalacji, gdyż jest to element związany z jej odbiorem i uruchomieniem.

6. Pomoc publiczna

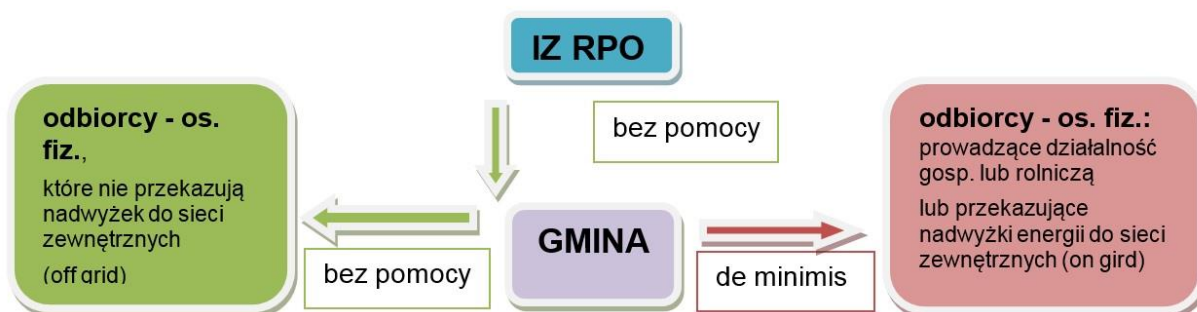
Dofinansowanie dla projektu udzielane przez IZ RPO na rzecz beneficjenta (gminy) nie stanowi pomocy publicznej, gdyż gmina nie uzyskuje bezpośrednich korzyści

w wyniku jego realizacji. W projektach parasolowych instalacje nie mogą być montowane na budynkach gminnych, w tym gminnych jednostek organizacyjnych, spółek itd.

W przypadku, gdy:

- a. instalacje OZE będą podłączone do sieci dystrybucyjnej i możliwe będzie fizyczne wprowadzenie energii do takiej sieci, albo
- b. gdy odbiorcą ostatecznym lub członkiem gospodarstwa domowego, w którym planuje się zainstalowanie OZE, będzie osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą lub rolniczą.

to przekazanie przez gminę instalacji OZE do użytkowania dla odbiorcy ostatecznego będzie możliwe jako pomoc de minimis.

Należy podkreślić, że w przypadku udzielania pomocy de minimis każdego odbiorcę pomocy obowiązuje limit kwotowy (maksymalnie równowartość 200 tys. euro w ciągu 3 lat). W przypadku odbiorców ostatecznych, którzy nie korzystali z pomocy de minimis wsparcie udzielane przez gminę może być na takim samym poziomie % jak dla pozostałych odbiorców. Wartość udzielanej pomocy należy wówczas obliczać na podstawie art. 11 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t. jedn. Dz. U. nr 59 poz. 404 ze zm.) oraz przepisów wykonawczych do ustawy.

Udzielenie pomocy de minimis wiąże się z obowiązkami administracyjnymi (zgłoszenie wniosku o pomoc na odpowiednim formularzu, wydanie zaświadczenia o pomocy, zarejestrowanie pomocy w systemie SHRIMP itd.).

7. Warunki finansowe

Maksymalny poziom dofinansowania projektu: 85 % wydatków kwalifikowanych.

Maksymalna kwota dofinansowania: 10 mln zł dla 1 projektu.

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 tys. zł.

Udział finansowy ostatecznych odbiorców – będzie ustalony przez gminę (beneficjenta projektu). IZ RPO dopuszcza:

- brak udziału ostatecznych odbiorców (projekt finansowany tylko ze środków RPO oraz budżetu gminy),
- preferencyjne potraktowanie niektórych grup odbiorców ostatecznych, np. dotkniętych ubóstwem energetycznym lub różny poziom udziału w zależności od rodzaju lub mocy urządzeń, przy czym zróżnicowanie takie powinno wynikać z jasnych przesłanek oraz nie może prowadzić do dyskryminacji odbiorców ostatecznych,
- jednolity udział finansowy ostatecznych odbiorców lub jednolity udział % ostatecznych odbiorców przy zróżnicowanych instalacjach.

Zgodnie z przyjętymi przez Komitet Monitorujący RPO kryteriami oceny jakościowej premiowane będą projekty, w których wkład własny ostatecznych odbiorców projektu parasolowego będzie jak największy. Punkty przyznawane są w zależności od poziomu udziału ostatecznych odbiorców wsparcia (prosumentów) w finansowaniu kosztów kwalifikowanych projektu.

Kryterium dotyczy średniego poziomu finansowania wydatków w całym projekcie. Zasady obliczeń:

$U_{fin} = \frac{\text{udział ostatecznych odbiorców [zł]}}{\text{koszty kwalifikowane projektu [zł]}}$	
Poziom udział ostatecznych odbiorców wsparcia w finansowaniu wydatków kwalifikowanych projektu	Liczba punktów
udział finansowy (U_{fin}) = 0 %	0 p.
0 % < udział finansowy (U_{fin}) < 15 %	5 p.
15 % ≤ udział finansowy (U_{fin}) < 30 %	10 p.
udział finansowy (U_{fin}) ≥ 30 %	15 p.

8. Warunki wyboru ostatecznych odbiorców

Zgodnie z zapisami SZOOP beneficjent zobowiązany jest do wybrania ostatecznych odbiorców wsparcia w otwartej, przejrzystej i niedyskryminującej procedurze.

Oznacza to, między innymi konieczność opracowania i upublicznienia regulaminu przyjmowania zgłoszeń od ostatecznych odbiorców, w którym określić należy między innymi:

- zakres informacji wymaganych od ostatecznych odbiorców, formularza zgłoszeniowego i wymaganych dokumentów,
- wymogi prawne, techniczne i finansowe udziału w projekcie,
- projekt umowy z ostatecznym odbiorcą,
- termin przyjmowania zgłoszeń, który nie powinien być krótszy niż 14 dni kalendarzowych od daty upublicznienia informacji o możliwości zgłaszania udziału w projekcie,
- zasady weryfikacji zgłoszeń odbiorców ostatecznych,
- kryteria oceny zgłoszeń i ich wyboru do udziału w projekcie,

- zasady rozpatrywania ewentualnych odwołań,
- zasady wyboru zgłoszeń z ewentualnej „listy rezerwowej”.

Należy zapewnić prawidłowe i przejrzyste udokumentowanie wszystkich czynności związanych z wyborem ostatecznych odbiorców, udzielaniem i upublicznianiem informacji (np. notatki i listy obecności ze spotkań informacyjnych, notatki z uzgodnień, wydruki ogłoszeń, protokoły weryfikacji zgłoszeń i wyboru ostatecznych odbiorców itd.).

Należy liczyć się z tym, że procedury wyboru ostatecznych odbiorców mogą być przedmiotem kontroli ze strony IZ RPO oraz innych instytucji kontrolnych.

Ze względu na zainteresowanie mieszkańców wiele jednostek samorządowych przeprowadziło i przeprowadza spotkania informacyjne oraz badania ankietowe dotyczące montażu instalacji OZE. Działania takie są korzystne, aby prawidłowo określić zakres i przedmiot potencjalnych projektów. Należy jednak pamiętać, że „wstępna kwalifikacja” nie może zastępować otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego konkursu zgłoszeń, o którym mowa w SZOOP.

9. Organizacja wdrażania projektu

Beneficjent powinien opisać sposób organizacji pracy związanej z obsługą projektu oraz system koordynacji i realizacji zadań u ostatecznych odbiorców wsparcia.

Realizacja i eksploatacja instalacji OZE musi w przypadku każdego projektu i każdego odbiorcy ostatecznego polegać na następujących podstawowych zasadach:

- a. JST (lider projektu) będzie właścicielem wszystkich instalacji zakupionych w ramach projektu,
- b. instalacje będą przekazywane do użytkowania odbiorcom ostatecznym nieodpłatnie,
- c. po upływie okresu trwałości projektu JST zdecyduje o dalszych zasadach eksploatacji instalacji przez użytkowników (możliwa jest sprzedaż przez JST ostatecznym odbiorcom z uwzględnieniem wkładu finansowego wniesionego przez daną osobę fizyczną, możliwe są każde inne wybrane przez JST zasady przekazania lub eksploatacji),
- d. JST odpowiada za:
  - przygotowanie wniosku o dofinansowanie i dokumentacji niezbędnej do ubiegania się o dofinansowanie i realizacji projektu (studium wykonalności, dokumentacja techniczna, itd.),
  - realizację projektu, tj. m. in. wyłonienie wykonawcy / dostawcy,
  - odbiór robót / instalacji,
  - zapłatę faktur wystawianych przez wykonawcę / dostawcę (jako właściciel instalacji jest odbiorcą faktur). W przypadku wniesienia wkładów ze strony ostatecznych odbiorców JST decyduje o terminie wniesienia tego wkładu. JST może korzystać z zaliczek środków UE na zapłatę faktur,
  - składanie wniosków o płatność do Instytucji Zarządzającej,

- trwałość projektu.

e. JST winien uregulować w umowach z ostatecznymi odbiorcami (oprócz ww. podstawowych kwestii) m. in.:

- prawo dla JST do dysponowania nieruchomością na cele budowy i jej udostępnienia przez okres trwałości projektu (dachu, elewacji, gruntu, czy pomieszczeń),
- wymóg przyłączenia instalacji do sieci zewnętrznych (jeśli dotyczy – w zależności od rodzaju instalacji OZE),
- odpowiedzialność za koszty serwisu, przeglądów, napraw, obsługi gwarancyjnej,
- ponoszenie bieżących kosztów i wykonywanie czynności związanych z utrzymaniem instalacji (np. dostarczanie paliwa, energii, regulacje, czyszczenie, praca urządzeń pomiarowych itd.),
- zgłaszanie, dostęp w przypadku awarii,
- ponoszenie wydatków na ubezpieczenie wytworzonego majątku,
- procedury dokumentowania udzielonej pomocy de minimis i monitorowania jej wysokości,
- obowiązek przeszkolenia w obsłudze instalacji, urządzenia,
- odpowiedzialność za zawinione uszkodzenia, usterki lub utratę instalacji, urządzenia,
- zasady monitorowania i obowiązki w zakresie wymiany informacji przez strony,
- zasady wykorzystania danych osobowych,
- zasady wypowiedzenia i rozwiązania umowy,
- sankcje finansowe za nieprzestrzeganie umowy.

10. Dokumentacja projektu:

Ze względu na to, że szczegółowa lokalizacja instalacji OZE podczas ubiegania się przez gminy o dofinansowanie nie będzie znana w dokumentacji projektu:

- nie będzie wymagane oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomościami, ani szczegółowe jej określenie w studium wykonalności,
- w zakresie załącznika nr 7 Wykaz i wyciąg z dokumentacji technicznej - wymagana będzie uproszczona dokumentacja, która przedstawiać będzie podstawowe parametry ilościowe i jakościowe planowanych do zastosowania instalacji (parametry wzorcowe, rodzaje proponowanych OZE, moc jednostkowa, liczba instalacji poszczególnych rodzajów, zasadnicze rozwiązania instalacyjne, podłączenie do instalacji budynku, typowe rozwiązania w zakresie automatyki i sterowania, typowe schematy technologiczne i przyłączeniowe itd.). Zaleca się, aby dokumentacja ta była przygotowana przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane (w zakresie instalacji elektrycznych, sanitarnych).
- w studium wykonalności lub w dokumentacji technicznej konieczne będzie przedstawienie dokładnych i uzasadnionych obliczeń dotyczących prognozowanej ilości wytworzonej energii (w poszczególnych instalacjach i w projekcie ogółem).

W przypadku instalacji wymagającej pozwolenia lub zgłoszenia, dla których do wykonania robót będzie wymagany projekt budowlany należy zwrócić uwagę na termin zakończenia realizacji i rozliczenia całego projektu, który będzie określony w dokumentacji konkursu.

Konieczność uzyskania indywidualnych zgłoszeń/pozwoleń może znacząco wydłużyć realizację projektu.

11. Inne informacje

IZ RPO nie jest podmiotem właściwym do rozstrzygania o ewentualnym obowiązku podatkowym w zakresie podatków dochodowych płaconych przez beneficjentów i odbiorców ostatecznych projektów.

IZ RPO nie jest podmiotem właściwym do udzielania informacji w zakresie możliwości uzyskania zwrotu podatku VAT przez beneficjentów i odbiorców ostatecznych projektu parasolowego, stosowania właściwych stawek tego podatku, itd.

IZ RPO wskazuje na liczne dobre praktyki w realizacji podobnych projektów w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy oraz np. RPO Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013.